

Reactie gemeente Amsterdam op Eerste concept Nederlandse herstel- en veerkrachtplan (HVP)

De gemeente Amsterdam heeft kennis genomen van het eerste concept van het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan. We zijn teleurgesteld dat het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) geen onderdeel uitmaakt van het HVP.

Het NTF is opgesteld door de gezamenlijke overheden in de Tour de Force en bevat de ambities op fietsgebied tot 2040 op het gebied van hoofdroutes, stallingen en stimulering. De wensen tellen alleen al tot 2027 op tot 6,6 miljard euro en zijn nog niet gefinancierd.

In het NTF wordt uitgewerkt hoe fietsmaatregelen kunnen helpen om de opgaven op het gebied van klimaat en energie, woningbouw, gezondheid en inclusiviteit te realiseren. Een verschuiving in de modal split van auto naar fiets draagt bij aan de groene transitie, die 37% van het HVP uit moet maken. Vervanging van een autorit door een fietsrit bespaart 150 gram Co₂ per kilometer. Eurocommissaris Timmermans heeft in diverse publieke optredens overheden opgeroepen fietsmaatregelen in hun plannen op te nemen. Verschillende landen hebben dat ook gedaan, zo is er voor België 414 miljoen euro (7% van het Belgische pakket) voor de fiets gehonoreerd.

Vooraf bij het ontsluiten van nieuwe woningbouwlocaties is het van belang fietsen (en lopen) voorop te stellen, zodat de groene transitie werkelijkheid kan worden. Rijksadviseur Wouter Veldhuis riep in dat kader op tot een nationaal actieprogramma voor actieve mobiliteit als groot project.

Het NTF is een eerder aangekondigde maatregel en werd in maart 2021 gepubliceerd; een verdere uitwerking staat op het punt van verschijnen. Daarmee voldoet het aan het gehanteerde HVP-criterium.

Wij hebben geconstateerd dat het bevorderen van actieve mobiliteit (lopen en fietsen) in het HVP is opgenomen onder het onderdeel veilige, slimme en duurzame mobiliteit, waarvoor in totaal 160 miljoen euro wordt opgevoerd. Wij maken daarbij de volgende kanttekeningen:

- Het NTF wordt daarin niet genoemd;
- Onduidelijk is hoeveel van de 160 miljoen euro bestemd is voor actieve mobiliteit;
- Onduidelijk is waaraan middelen besteed kunnen worden; het hoofdstuk staat opgenomen onder digitalisering. Investeren in fietsinfrastructuur past daar slecht in en past veel logischer in het kader van de groene transitie.

Wij verzoeken u in het onderdeel over groene transitie een onderdeel over het Nationaal Toekomstbeeld Fiets op te nemen. Daarbij kan gedacht worden aan een bedrag van 500 miljoen euro, waarmee samen met bijdragen van Rijk, provincies en gemeenten een echte start gemaakt kan worden met de uitvoering van het NTF.

We wijzen erop dat de rol van de fiets in de groene transitie wordt erkend door de algemene vergadering van de Verenigde Naties, die onlangs met algemene stemmen een resolutie met

die strekking aannam. Ook in de slotverklaring van de klimaattop in Glasgow wordt actieve mobiliteit expliciet genoemd.

Tot slot brengen we in herinnering dat we samen met 16 andere koplopergemeenten op fietsgebied (verenigd in de F10), alle 12 provincies, VRA, MRDH en de Fietsersbond op 16 december in een brief aan de betrokken bewindslieden een soortgelijke oproep hebben gedaan: neem het NTF op in het HVP.

Namens de gemeente Amsterdam,

Egbert J. de Vries
Wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit